JAMHURI YA MUUNGANO YA TANZANIA

OFISI YA RAIS

TAWALA ZA MIKOA NA SERIKALI ZA MITAA MTIHANI WA KABLA YA UTAMILIFU KIDATO CHA SITA MKOA WA RUVUMA 121/2 KISWAHILI 2

Muda: saa 3 Jumanne 13 Agosti 2024 Asubuhi

Maelekezo:

- 1. Karatasi hii ina sehemu A na B zenye jumla ya msawali nane (08)
- 2. Jibu maswali yote katika sehemu A na maswali **matatu (03**) kutoka sehemu B. swali la tano ni la lazima
- 3. Sehemu ina alama **arobaini (40)** na sehemu B ina alama **sitini (60)**
- 4. Zingatia maagizo ya kila swali na kila sehemu
- 5. Andika namba yako ya mtihani katika kila ukurasa wa karatasi ya kujibia

SEHEMU A (Alama 40)

Jibu maswali yote katika sehemu hii

- 1. Wewe kama msanii ukiambiwa utumie sanaa kwenye Fasihi utazingatia mambo gani? Hoja sita eleza kwa mifano.
- 2. Bila jamii, hakuna maendeleo ya Msanii. Thibitisha kauli hii kwa hoja tano.
- 3. Misingi mikubwa ya uhakiki wa kazi za Fasihi imejikita katika kukamilishana na kuwiana. Thibitisha kauli hii kwa hoja tano na mifano.
- 4. Soma matini ifuatavyo, kisha onyesha vipengele vya kisanaa vilivyotumika katika kuunda matini kwa kutoa mifano kwa kila kipengele.

Wimbo huu ulikuwa na umaarufu sana katika jamii, wazazi wengi waliupenda kwa kuwa ulikuwa unawasaidia Watoto wao kuamka mapema kwenda shuleni, mara nyingi uliimbwa alfajiri ya saa kumi na moja, wimbo wenyewe ni huu.

Uvivu ni adui wa ujenzi wa Taifa

Kwani ndicho kiini kiletacho njaa

Ewe ulielala amka kumekucha

Huu ndio muda wa kwenda kazini

Nawe mkulima amka kumekucha

Chukua jembe na panga uende ukalime

Nawe mwanafunzi amka kumekucha

Huu ndio muda wa kwenda shule

Watu walifurahi kwa kuwa walipenda kuamka mapema na kufanya kazi, wanafunzi nao waliufurahia kwa kuwa uliwaamsha mapema kujiandaa kwenda shule.Cha ajabu, siku hizi wimbo huu umepotea kama misimu. Leo utasikia nyimbo za ajabu na zinazochochea uvivu badala ya uwajibikaji.Mwanafunzi na kijana aliyeusikiliza ule wimbo wa zamani na kufanyia kazi alistawi na kufanikiwa katika Maisha yake na yule aliyeupuuza mafaanikio aliyasikia kwa Jirani na bila shaka anakumbuka kuwa majuto ni mjukuu. Usiwapuuze walimuwako wanapokuelekeza ili ufanikiwe epuka tabia za mjukuu mapema.

SEHEMU B (Alama 60)

Jibu maswali matatu katika sehemu hii, swali la 5 ni lazima.

- 5. Waandishi wa kazi za Fasihi wamekuwa wakiandika kazi zao katika ombwe. Kata usemi huu kwa kutumia diwani mbili kati ya ulizosoma. Toa hoja nne kwa kila diwani.
- 6. Falsafa ya mwandishoi wa diwani teule mara nyingi ni za kimapinduzi. Toa Ushahidi kwa hoja nne kutoka kila diwani kati ya mbili ulizosoma.
- 7. Uthabiti wa tamhiliya hujipambanua katika usanaa wake wa kipekee, thibitisha kauli hii kwa hoja nne kwa kila tamthiliya mbili ulizosoma.
- 8. Migongano katika jamii ni jambo mtambuka kwa kila mwenye jamii yake. Fafanue namna ambavyo waandishi wawili wa riwaya walivyopambana kutoa masuluhisho ya migorgoro hiyo kwenye vitabu vyao. Toa hoja nne kwa kila kitabu.

ORODHA YA VITABU KWA SWALI LA 5-8

USHAIRI:

KIMBUNGA-HAJI GORA

MAPENZI BORA-SHABANI ROBERT

CHUNGU TAMU-THEOBALD MVUNGI

FUNGATEYA UHURU-MOHAMED S KHATIBU

RIWAYA:

USIKU UTAKAPOKWISHA-MBUNDA MSOKILE

KUFIKIRIKA-SHABAN ROBERT

MFADHILI-HUSSEIN TUWA

VUTA N'KUVUTE-SHAFI ADAM SHAFI

TAMTHILIYA:

KWENYE UKINGO WA THEM-IBRAHIM HUSSEIN

MORANI-EMMANUEL MBOGO

KIVULI KINAISHI-SAID MOHAMED

NGUZO MAMA-PENINA MUHANDO